

УДК 061:72.012.8

Пасічна Т.О.¹, Боровський І.В.¹

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка

ЗАСОБИ ВИРАЗНОСТІ В ФОРМУВАННІ ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВОЇ СТРУКТУРИ СЕРЕДОВИЩА ОБ'ЄКТІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ

Недостатня виразність об'ємно-просторової структури середовища об'єктів громадського харчування в курсових проектах студентів є актуальною проблемою в наслідок недостатнього засвоєння особливостей використання засобів виразності та їх можливостей покращити художній образ об'єкту проектування. Проблема полягає в тому, що студенту треба достатньо попрактикуватися в їх застосуванні під час виконання практичних завдань на прикладах різних за характером архітектурних середовищах. Це можуть бути видовжені, трикутні, зі складною пластикою приміщення. Розуміння як їх застосовувати для досягнення найкращого ефекту стається не одразу. Бо простір складається з різноманітних систем які співіснують і представлені елементами, тілами, масами, об'ємами і т. інш. Втримати рівновагу великих об'ємів з контрастними до них маленькими і створити сукупний простір це не проста задача на кожному рівні проектування.

Першим завданням може бути звернути увагу студента на використання крупних форм в інтер'єрі на яких буде будуватися вся композиція, це може бути перегородки, ширми, крупне обладнання, пластика на стелі у вигляді великих плафонів тощо. Показати студенту приклади існуючих аналогів як це

використовується в реальних проектах, розкрити, оцінити, порівняти головні характерні ознаки а саме: ступеня складності, інтенсивності, концентрації, спрямованості, масштабу. Інше завдання, яке так само покращує концентрацію уваги студента на засобі та його виразності, полягає у присвоєнні достатньо контрастних кольорів великим поверхням, а саме стелі, підлозі і стінам. Це дає йому змогу не відволікатися від кольору на форми і спонукає до пошуку гармонійних кольорових поєднань. В результаті проведеної роботи студент визначає і підтверджує виконаним завданням, що як правило, настрій в приміщенні дуже сильно залежить від обраної кольорової гами, а особливо якщо це стосується закладав харчування. Наступним засобом виразності є природне світло що формує характер простору, особливо відкритого, або на пів закритого. Більшу увагу студент повинен приділити характеру форм які мають характеристики пропускати світло крізь себе і це не тільки скло, а і решітки, форми зі складною характеристикою. Це призводить до утворення феєрії світлових плям від активного світла що є дуже виразним за процесом. Тут треба звернути увагу студента на те, що світло можна направляти, керувати їм, навіть створювати малюнки на поверхнях. Цей процес має продовження в екстер'єрі об'єднуючі інші функціональні простори в яких відбуваються процеси. В такому випадку студентові треба довести характеристику закритого простору як такого, що має можливості трансформуватися за допомогою світла.

Наступним і обов'язковим під час виконання аналізу вже існуючих об'ємно-просторових структур є чітке визначення їх показників за формою. Це ступінь їх стійкості, локалізації, компактності, стаціонарності, матеріальної обмеженості цих процесів що формують функціональність простору або відповідають за функціональність простору та якості чуттєвого відображення. І це є базовою і головною ціллю формоутворюючій діяльності дизайнера. Не закріпивши висновки в результаті аналітичної роботи з аналогами об'ємно-просторових структур не буде логічної побудови відносин між людиною і предметами та людиною і простором.

Наступним етапом після проведення чіткого аналізу і засвоєння основних характеристик засобів виразності для створення об'ємно-просторової структури, є обирання композиційних принципів, які допомагають вирішити проблему гармонізації та надання більшої виразності середовищу. З основних можна застосовувати контраст, нюанс і в деяких випадках тотожність для вибору пластичних характеристик формоутворення об'ємно-просторової структури простору. Тому для студентів рекомендовано з запропонованих пар протилежностей: велике-мале, цільне – те що складається з окремих частин, те що несе – те що несуть, відкрите – закрите, непроникне – мереживне, симетричне – асиметричне, напружене – розслаблене, жорстке – м'яке, наближене – на відстані, присвоєння –

відштовхування, концентрація – розосередження, ущільнення – розрідження, наступ – відступ вибрати три пари і виконати об'ємно-просторові структури з відповідними якістьми з метою обрання найкращого варіанту саме для вирішення проектної задачі. При цьому ступінь контрасту або нюансу студент обирає сам.

В результаті виконання студентом перелічених обов'язкових завдань, його розуміння суті виразних засобів, які можна застосувати під час проектування інтер'єрів об'єктів громадського харчування стає набутиим навиком і закріпленим на практиці. А зосередження на обранні конкретного засобу виразності дає йому впевненість в отриманні виразного середовища.